

آنژیوپلاستی چیست ؟

زمان بستری

1 - تعریف :

جهت باز کردن یک سرخرگ تنگ شده ، پزشک ممکن است عملی را انجام دهد که تحت عنوان مداخله کرونری از طریق پوست (PCI) یا آنژیوپلاستی نامیده می شود . در این روند یک لوله که یک بادکنک (بالون) در سر آن قرار دارد و کاتتر نامیده می شود به داخل سرخرگ و به محل انسداد رانده می شود . سپس بادکنک باد شده و پلاک را تحت فشار قرار داده و محل دچار تنگی را باز می کند . پس از اتساع مجاری رگ بالون خالی شده و کاتتر بیرون کشیده می شود .

استنت چیست ؟

استنت یک لوله ی توری سیمی کوچک می باشد که سبب باز شدن سرخرگ شده و به شکل دائمی داخل آن می ماند .

چرا از استنت استفاده می شود ؟

هنگامی که یک سرخرگ کرونری (سرخرگ های خونرسانی کننده به عضله ی قلبی) به واسطه تجمع رسوباتی که در مجموع پلاک نامیده می شود ، تنگ می شود ، جریان خون به عضله ی قلبی کاهش می یابد . که متعاقب آن درد قفسه ی سینه رخ می دهد. اگر لخته ای هم تشکیل شده و سبب قطع جریان خون به بخشی از عضله ی قلبی شود حمله ی قلبی رخ داده است .

استنت سبب باز نگه داشتن سرخرگ قلبی شده و احتمال بروز حمله ی قلبی را کاهش می یابد . از فواید استفاده از استنت در برخی از بیماران ، باعث می شود میزان ابتلا به تنگی مجدد را پس از آنژیوپلاستی بالونی یا سایر روش های انجام گرفته توسط کاتتر رخ می دهد را کاهش دهد . افرادی که تحت آنژیوپلاستی یا استنت گذاری قرار میگیرند ، نسبت به افرادی که تحت عمل جراحی بای پس عروق کرونری قرار میگیرند بهبودی سریع تری دارند . همچنین درد و احساس ناراحتی در آن ها کمتر است .

2 - علائم بیماری :

از علائم بیماری درد در قسمت قفسه ی سینه با انتشار به دست چپ و کتف و گردن و فک می باشد . همچنین درد در زمان فعالیت رخ می دهد.

3 - علت بوجود آمدن بیماری :

علت بوجود آمدن بیماری زمانی است که سرخرگ های تامین کننده ی خون عضلات قلب به دلیل رسوب چربی ، کلسترول و سایر مواد که پلاک نامیده می شود به تدریج ضخیم تر و سفت تر و تنگ تر شوند که گاهی هم این انسداد به دلیل وجود یک لخته ی خون رخ می دهد .

4 - عوامل تشدید کننده ی بیماری :

عوامل تشدید کننده ی این بیماری ، عدم درمان به موقع و عدم رعایت رژیم کم نمک و کم چربی و افزایش کلسترول و چربی خون می باشد .

5 - روند درمان بیماری :

بیمار به دلیل درد شدید به مراکز درمانی مراجعه و در CCU بستری شده و بعد از آمادگی جهت انجام PCI به بخش کت لب انتقال یافته و بعد از انجام آنژیوپلاستی مجدداً به بخش CCU جهت انجام مراقبت بیشتر منتقل می گردد که در صورت انجام موفقیت آمیز آنژیوپلاستی روز بعد مرخص می باشد مگر در مواردی که نیاز به کنترل بیشتر داشته باشد که در این صورت روز بعد به بخش داخلی قلب انتقال می یابد .

6 - رعایت نکات بهداشتی و استحمام :

جهت انجام آنژیوپلاستی باید هر دو طرف کشاله ران بیمار شیو گردد و کشاله ی ران جهت انجام PCI آماده شود ولی گاهی نیز طبق صلاحدید پزشک از دست جهت انجام PCI استفاده می شود که در این صورت نیاز به شیو ندارد ، در صورت سابقه ی بیماری کلیوی تنفسی و بیماری های خونی و یا حساسیت به دارو و مواد غذایی به خصوص مواد ید دار به پزشک معالج اطلاع دهید .

7 - سطح فعالیت جسمی :

در زمان بستری در بخش CCU و قبل از انجام PCI دکتر دستور استراحت مطلق می گذارد که باید رعایت گردد .

8 - تغذیه و رژیم غذایی :

در این مرحله برای انجام آنژیوپلاستی از 6 ساعت قبل باید چیزی خورده نشود و بعد از انجام پروسیجر فوق و بازگشت به بخش CCU نیز حدوداً دو ساعت چیزی نباید خورده شود و بعد کم کم با رژیم مایعات بیمار PO می گردد و در صورت تحمل از رژیم کم نمک و کم چربی استفاده می شود .

9- داروها و نحوه ی مصرف آن ها :

یکی از داروهای مصرفی قبل از انجام آنژیوپلاستی قرص پلاویکس می باشد که معمولاً قبل از انجام آنژیوپلاستی 8 عدد باید به بیمار داده شود که با توجه به شرایط بیمار فاصله ی مصرف آن ها تنظیم می گردد و علاوه بر پلاویکس سایر داروهای تجویزی نیز طبق دستور مصرف می گردد .

10- روش درمان :

روش درمانی در بیماران مبتلا به گرفتگی عروق به این صورت است که ابتدا آنژیوگرافی انجام و محل گرفتگی عروق مشخص می گردد و در صورت امکان باز شدن عروق با آنژیوپلاستی بر حسب درصد گرفتگی و منطقه ی گرفتگی و سن بیمار و موفقیت آمیز بودن این پروسیجر PCI انجام می گردد . در زمان آنژیوپلاستی ماده ی حاجب تزریق می گردد که ممکن است احساس گرما خصوصاً در ناحیه ی سر شود که بعد از چند دقیقه برطرف می شود و طبیعی است و پزشک از شما می خواهد که سرفه نمایید یا تغییر وضعیت دهید که حتماً با وی باید همکاری کنید ، اگر در حین PCI دچار طپش قلب ، سرفه و درد قلبی شدید حتماً اطلاع دهید .

پس از انجام PCI کاتتری در پای شما تا چند ساعت می ماند که لازم است از حرکت دادن و خم کردن پای خود ، خودداری کنید چون ممکن است باعث خونریزی شود .

هرگونه علائم تهوع ، استفراغ ، عرق سرد ، گرگرفتگی ، سرگیجه ، خارش ، کهیر و درد قلبی و گزگز شدن پاها را اطلاع دهید .

بعد از خروج کاتتر هم لازم است تا چند ساعت پاها حرکت داده نشود و یک کیسه ی شن برای بند آوردن خون روی آن گذاشته می شود .

زمان ترخیص

1- چگونگی مصرف دارو :

در زمان ترخیص در صورتی که پزشک برای شما استنت گذاشته باشد ، لازم است دارویی استفاده کنید که از لخته شدن خون جلوگیری می کند مثل پلاویکس که حتماً باید این دارو طبق دستور پزشک و مدتی که پزشک می گوید مصرف گردد ، در غیراین صورت فتر کارگذاشته شده گرفته می شود و علاوه بر این دارو ، داروهای دیگری که شامل داروهای ضد فشار خون ، ضد چربی خون و تنظیم کننده ی ضربان قلب می شود نیز ممکن است تجویز گردد که طبق دستور پزشک مصرف کرده و از قطع ناگهانی دارو و یا کم و زیاد کردن آن بدون مشورت با پزشک جداً خودداری کرده و داروها رو در سر ساعت معین مصرف نمایید .

2- زمان مراجعه به پزشک :

زمان مراجعه معمولاً دو هفته بعد از ترخیص می باشد .

3- تعویض پانسمان :

محل PCI نیازی به تعویض پانسمان ندارد و شما می توانید بعد از ترخیص ، پانسمان را بردارید .

4- رعایت رژیم غذایی :

رژیم غذایی استفاده از رژیم کم نمک و کم چربی و مصرف میوه جات و مصرف سبزی جات می باشد .

5- بهداشت و استحمام :

بهبتر است روز بعد استحمام نمایید و از حمام کردن در وان خودداری کرده و در صورت تمایل از دوش استفاده نمایید .

6- فعالیت جسمی و ورزشی :

برای مدت 24 ساعت در منزل از خم شدن و زور زدن و بلند کردن اشیاء سنگین خودداری کنید و 72 ساعت از رانندگی بپرهیزید . مصرف سیگار را قطع و پیاده روی و فعالیت روزانه و متعادل کردن وزن می تواند از عود مجدد بیماری پیشگیری نماید .

7- مواردی که بیمار باید به پزشک مراجعه کند :

خون ریزی ، تورم ، کوفتگی ، درد در ناحیه ی کشاله ی ران و تب .

8- مواردی که باید بیمار به صورت اورژانس به اورژانس بیمارستان مراجعه کند :

هرگونه درد در ناحیه ی قفسه ی سینه که مشابه درد های قبل از انجام آنژیوپلاستی باشد و هرگونه حساسیت به صورت خارش ، کهیر ، گزگز پاها ، ضایعات پوستی که بعد از انجام آنژیوپلاستی ایجاد شده باشد و قبلاً نداشته باشد .

9- مراقبت از استنت :

استنت یک لوله ی توری سیمی کوچک می باشد که سبب باز شدن سرخرگ شده و به شکل دائمی داخل آن می ماند و باید به رعایت دستورات دارویی و رژیم غذایی از گرفتگی آن جلوگیری شود .

منابع

کتابچه همراه بیماران قلبی عروقی

بمفالت مراقبت های پس از جراحی دریچه قلب

برونسوداٹ 2010